

BIANCA ANTONISSEN GEEFT IN HAAR NIEUWE BOEK ANTWOORD OP DE VRAAG:

Hoe ontwikkel je als schoolleider een visie op kleuteronderwijs?

Ze mag inmiddels wel een autoriteit op het gebied van kleuteronderwijs genoemd worden. Bianca Antonissen – oftewel ‘juf Bianca’ – brengt in november haar derde boek uit over dit thema. Het is een vervolg op *Werken in een kleuterwereld*, dat twee jaar geleden verscheen. Niet alleen nuttig voor kleuterleerkrachten, maar zeker ook voor schoolleiders.

TEKST DAPHNE DOEMGES-ENGELEN
FOTOGRAFIE CAROLINE FARRET JENTINK

In het succesvolle boek *Werken in een kleuterwereld* bewerkte en bundelde Bianca Antonissen haar blogs en nieuwsbrieven. ‘Aan de hand van de nieuwsbrieven nemen mensen vaak contact met mij op. Ze worden nieuwsgierig en willen meer weten. In de afgelopen twee jaar heb ik zo weer heel wat nieuwe informatie verzameld. Tijd dus voor een nieuw boek, want over kleuteronderwijs valt zoveel te zeggen én te leren’, lacht de auteur.

‘Tijd dus voor een nieuw boek, want over kleuteronderwijs valt zoveel te zeggen én te leren.’

KLEUTERVISIE

Werken in een kleuterwereld Deel 2 is opgedeeld in vijf hoofdonderwerpen: De start van het schooljaar, Werken met thema’s, Taal en rekenen, Buitenspelen en Jij als kleuterleerkracht. ‘De ondertitel van het eerste boek, ‘reflecteren op je handelen’, is een belangrijke rode draad in Deel 2. Centraal staat de vraag: hoe ontwikkel je je visie op kleuteronderwijs? Een vraag die zeker niet alleen voor de leerkrachten, maar ook voor schoolleiders relevant is.’

Volgens Antonissen willen veel kleuterleerkrachten wel iets veranderen, maar vaak missen zij een goed plan. ‘Ze kennen de stip op de horizon, maar ik neem ze in mijn boek mee hoe ze kleine tussenstappen kunnen zetten. Dat kun je ook breder trekken met de vraag die aan schoolleiders is gericht: hoe past de kleutervisie binnen de brede schoolvisie? Vaak is deze kleutervisie een ondergeschoven kindje.’

SCHOOLBREDE VISIE?

Haar advies aan schoolleiders is daarom: kijk samen met je onderbouwteam hoe de schoolbrede visie op onderwijs ook toe

Kijk regelmatig of je nog op het juiste pad wandelt.

te passen is op het leren en werken met de kleuters. Belangrijk, want uiteindelijk wordt in de kleuterklassen de basis gelegd voor de hele schoolcarrière! Vertrouw daarom als schoolleider ook zeker op de kennis en ervaring van kleuterleerkrachten. Kleuteronderwijs is echt anders dan onderwijs voor de hogere groepen. Streef daarom naar een mix tussen kleuteronderwijs dat past binnen de doorgaande lijn van de school maar dat tegelijk aansluit bij het informele leren van de jongste leerlingen.’

(ON)BEWUST ONBEKWAAM

Het wisselt sterk of er bij scholen veel aandacht is voor kleuteronderwijs, is de ervaring van ‘juf Bianca’: ‘Ik kom bij besturen die de kleuterleerkrachten van alle scholen bij elkaar zetten en voor hen gezamenlijk scholing inkopen. Maar ik kom ook bij scholen waar geen budget is en kleuterleerkrachten hun bijcho-

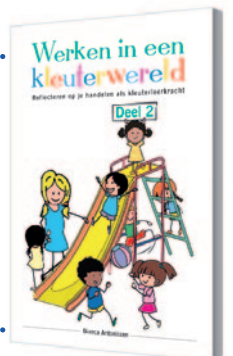
‘Kleuteronderwijs is echt anders dan onderwijs voor de hogere groepen.’

ling zelf moeten betalen. Het geldt dus zeker niet voor iedere basisschool, maar vaak is er nog een wereld te winnen.’ Volgens Antonissen zijn er verschillende typen schoolleiders te onderscheiden als het gaat om hun visie op kleuteronderwijs. ‘Er zijn directieleden die bewust onbekwaam zijn. Zij zijn zich ervan

.....
Werken in een Kleuterwereld Deel 2
Bianca Antonissen

Omvang: 115 pagina's
Uitgever: Leuker.nu
Prijs: € 24,95

Meer informatie: JufBianca.nl/boeken
.....

VOORPROEFJE: EEN PASSAGE UIT HET BOEK

‘Ik hoor keer op keer weer in mijn workshops van kleuterleerkrachten en andere professionals van het jonge kind dat het zo fijn is om ‘eindelijk’ eens over het jonge kind te praten. Wat wij al lang weten, blijkt steeds weer: onderwijs aan het jonge kind is wezenlijk anders dan het onderwijs in groep 3-8, omdat de ontwikkeling van het jonge kind zo bijzonder is. Waar in groep 3-8 veel aandacht is voor specifieke vaardigheden, is het juist bij kleuters van belang een brede ontwikkeling te stimuleren. Er is heel veel aandacht voor de leerkrachtvaardigheden die te maken hebben met het geven van instructie. De modellen vliegen je om de oren, doelmuren poppen overal op. Maar instructie geven is bij het jonge kind maar een heel klein onderdeel van het leren. Wanneer heb je voor het laatst een baby instructie gegeven om hem te leren lopen? Juist.’

bewust dat ze te weinig van kleuteronderwijs weten. Ze zien ook dat het schuurt en sturen hun onderbouwteam op cursus en geven ze boeken over het onderwerp om zich te ontwikkelen. Er zijn ook directieleden die onbewust onbekwaam zijn. Zij zetten hun visie uiteen waarna de leerkrachten met het initiatief moeten komen om deze visie aan te laten sluiten op het kleuteronderwijs. Met mijn boek probeer ik die laatste groep te bereiken. Ik hoop dat directieleden de ontwikkeling doormaken van onbewust onbekwaam naar bewust onbekwaam, zodat zij zich meer gaan verdiepen in het onderwerp of meer gaan vertrouwen op de expertise van het kleuter team.’

Als directie kun je niet overal verstand van hebben; dat hoeft ook niet. Maar gebruik wél de waardevolle kennis die hierover binnen je team beschikbaar is.

VREEMDE EEND

Antonissen realiseert zich dat kleuteronderwijs soms een vreemde eend in de bijt is binnen het basisonderwijs. ‘Toch is het de moeite waard om te kijken of de kleutervisie bij de brede schoolvisie kan aansluiten. Als directie kun je niet overal verstand van hebben; dat hoeft ook niet. Maar gebruik wél de waardevolle kennis die hierover binnen je team beschikbaar is.’

OVER DE AUTEUR

Bianca Antonissen werkte jarenlang in het onderwijs, voornamelijk als kleuterjuf. Ze staat beter bekend als Juf Bianca, en richtte een online platform voor kleuterleerkrachten op, vol met blogs en ervaringen die worden uitgewisseld. In 2018 kwam haar eerste boek uit: *Werken in een kleuterwereld*. Een jaar later schreef ze *Spelen in uitdagende hoeken*. Nu is het tijd voor het derde boek van haar hand: *Werken in een kleuterwereld Deel 2*.

JufBianca.nl/kleuterwereld

Dit spel komt uit het project Mag ik meedoen?, verkrijgbaar bij Kleuteruniversiteit.

Waar zou jij meer tijd voor willen hebben op school? Hoe kun je daar tijd voor maken?